

PIXI

2:5 Social døvhed blandt unge med høretab

Social døvhed er et analytisk begreb, som gennemgås i artiklen ”Social døvhed blandt unge med høretab”. Det er ikke et begreb, som de unge selv bruger, men derimod et begreb som meget godt beskriver de situationer, som de unge befinder sig i, når deres høretab bliver en gene i en social sammenhæng.

Begrebet social døvhed rammesætter en række af de unges oplevelser. Det kan være oplevelsen af at være til stede men ikke helt med i, hvad der sker i det sociale rum. Måske var der et ord, man ikke lige fik hørt, eller noget man misforstod. Det kan skyldes, at tonefaldet og implicitte betydninger ikke blev tolket eller forstået.

Det handler ikke om slet ikke at kunne høre eller om ikke at kunne finde ud af at begå sig socialt.

 ”...for jeg føler, det er der, hvor man kan komme ud af fællesskabet – at jeg sådan går med gruppen, men så glemmer de mig måske lidt, fordi jeg går bagerst, eller jeg går ude i siden, eller jeg bliver sådan ikke centrum af samtalen, på en eller anden måde, har jeg tænkt over.”

Som begreb peger *social døvhed* på, hvordan et høretab kan skabe *midlertidige barrierer* for forståelsen af og deltagelsen i sociale situationer. Det beskriver, hvordan den unge i den konkrete situation er døv for den betydning, der forsøges at blive kommunikeret. Høretabet i sig selv er en vedvarende tilstand, der kan skabe udfordringer i alle situationer, hvor hørelsen er nødvendig – social døvhed er derimod en tilstand, der kun opstår under nogle bestemte vilkår. *Social døvhed* er betinget af den aktuelle situation, og de barrierer, der følger med, er midlertidige. Den sociale barriere bliver opløst, når betingelserne skifter.

Social døvhed mærkes af de unge med høretab på vidt forskellige måder. Oplevelser af *social døvhed* kan skabe barrierer for deltagelse i sociale interaktioner, og det er denne slags oplevelser, der kan lede til, at høretabet bliver oplevet som betydeligt blandt de unge.

Selvom de unge kan have venner og familie, der er forstående og hensyntagende, og selvom de kan opleve at have et godt socialt liv, kan de stadig have udfordringer med sociale sammenkomster og når flere er samlet. Det er ofte her de kæmper for at følge med oplever at være i periferien til det sociale.